

Shri Raghunatha Temple MSS. Library,

५२३२ JAMMU

No. १३६२
क

Title सन्ध्या

Author

Extent ११ पत्र Age

Subject

धर्मशास्त्र
Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

संख्या:

नं. १३७२

नं० २२१ ३२४

नेदि क सं द्या प. १२

सं-
१

ॐ श्रीगणेशाय नमः अथ संध्याप्रयोगः
 ॐ विष्णुः विष्णुः विष्णुरिति त्रिराचम्य वा
 मे बह्वक्षुशान्दक्षिणे पाणौ सप्तवित्रं कु
 शत्रयंच धत्वा सप्तरावगाय आशि रंवा
 बद्धा पेशान्याभिसुखमाचम्य ऋतमि
 त्यभिर्मंत्र पुनराचमेत् ॐ अथ चर्मर्षण
 सूक्तस्या चर्मर्षण ऋषिः रघुष्टोत्रं दः

२

भावतु तं देवतं अश्वमेधावभये विनियो
गः ॐ ऋतं च संत्यं चा भीष्मात्तपसोऽप्यजा
यत ततो रात्रिं जायत नतः समुद्रोऽ
र्णवः समुद्रादर्णवा दधि संवत्सरो अ
जायत अहोरात्राणि विदथ द्विष्वस्य
मिषतो वषी सूर्या चंद्रमसौ याजायथा
पूर्वमकल्पयन् दिवं च पृथिवीं चानरि

सं-
२

क्षमथोस्वः नतोवारिणात्मानं वेष्टयित्वा
सप्रणवगायआरक्षोक्त्यान् ओंकारस्य
स्मात्कृषिर्गायत्रीर्द्धोऽग्निर्देवता पुल्लो
वर्णः सर्वकर्मरंभे विनियोगः ओं सप्त
व्याहृतीनां प्रजापतिः कृषिर्गायत्र्युस्मि
गनुष्टुप् बृहती पंक्तिः त्रिष्टुप् जगत्पञ्च
दास्येति वीद्यादित्य बृहस्पतिवरुणेन्द्र

विष्णुदेवादेवता अनादिष्टप्रायश्चित्तेष्टाणा
 यामेवितियोगः ॐ गायत्र्याविष्णुमित्रऋषि
 गीयत्रीछंदः सवितादेवताग्निसुखमुपन
 यनेष्टाणायामेवितियोगः ॐ अग्निरसःप्रजा
 पतिऋषि सिपदागायत्रीछंदो ब्रह्माग्नि
 वायुःसूर्योदेवताष्टाणायामेवितियोगः
 इतिऋष्यादिकंस्तत्त्वा ब्रह्मासनःसंमीलित

सं-
३

3

नयनोमोनी प्राणायामत्रयं कुर्यात् तत्र वा
योरुथानकाले पूरकनामा प्राणायामः तत्र
प्राणमंचतुर्भुजं विस्मृताभौ ध्यायेत् पारणका
ले कुंभकः तत्र कमलासनं रक्तवर्णं चतुर्भुजं
ब्रह्माणं हृदि ध्यायेत् त्यागकाले रेचकः त
त्र श्वेतं ललाटदेशे त्रिनेत्रं शिवं ध्यायेत् विष
येनेषु प्रत्येकं त्रिसंज्ञाभ्यासः प्रत्येकसौंका

रादिसप्रव्याहृतयः ओंकारादिसावित्री ओंकार
 हयमध्यस्थशिरश्चेतिमंत्रः तस्यस्वरूपं ओंभूः
 ओंभुवः ओंस्वः ओंमहः ओंजनः ओंतपः ओंस
 तं ओंतत्सवितुर्वरेण्यं भर्गोदेवस्य धीमहि
 धियो यो नः प्रचोदयात् आपोज्योतिरसोम
 नं ब्रह्ममूर्ध्वस्वरोम् ओंसूर्यश्चमेति ब्रह्मा
 ऋषिः प्रकृतिच्छंदः आपोदेवता अपामुप

सं
५

स्पर्शनेविनियोगः ॐ सूर्यश्चमामसुश्च म-
सुपतयश्चमसुः कृतेभ्यः पापेभ्यो रक्षेतां
यद्वात्रा पापमकार्षं मनसावाचा हस्ताभ्यां
पद्भ्यां सुदरेण शिष्वा रात्रिस्तदवलं पतय
किं विदु रितं मयि इदमहमापो मृत्यो नो
सूर्ये ज्योतिषि जुहोमि स्वाहा श्रापः पुनं
त्विति विष्मकृषिः मनुष्यसुतः साधो दे

वता अपासुपस्पर्शनेविनियोगः आपः पु
 नंतपृथिवी पृथ्वी पूना पुनातुमा पुना
 तद्वस्त्राणस्पति ब्रह्मसना पुनातुमा य
 डस्त्रिष्टमभोज्यं वायुदाडुश्चरितं मम सर्वं
 पुनंतुमा मापोऽसतांच प्रतिग्रहं हं ह्लाहा
 --- इति मथ्याज्ञे ओं पुनिश्च मेति
 रुद्रऋषिः प्रकृतीच्छंदः आपोदेवता अपा

सं
५

मुपस्पर्शनेविनियोगः ॐ श्रुतिश्चामामन्यु
श्चमन्यु पतयश्चमन्युकृतेभ्यः पापेभ्योर
क्षेप्तो यदङ्गः पापकार्षं मनसावाचाहस्ता
भ्यां पञ्चासुदरेण शिष्वा अहस्तदवलम्ब
तु यत्किंचिदुरितं मयि इदमहमापो मृत
पो नौ सत्ये ज्योतिषि जुहोमि स्वाहा इति सा
यमाचमेत् ॐ श्रापो हि ष्टेत्यादि ऋचस्य सि

नृहीपञ्चविः गायत्रीच्छन्दः श्रापोदेवता
 मार्जनेविनियोगः ओंश्रापोहिष्णमयोधु
 वः ओंतानऊर्जेदधातन ओंमहेरणायच
 क्षणे ओंयोवःशिवतमोरसः ओंतस्यभा
 जयतेह्रनः ओंउश्रुतीरिवमातरः ओंतस्मा
 अरंगमामवो ओंयस्यक्षयायजिन्वथ ओं
 श्रापोजनयथाचनः ओंउपदादिवेति को

सं
६

किल्लेराजपुत्रकृषि रनुष्टुप्छंदः आपो
देवता सौत्रामण्यवभृथे विनियोगः ओं
उपदादिवसुसुचानः स्विन्नः स्नातो मला
दिव पूतंपवित्रेणेवाज्य मापः पुंहेतु मे
नसः ओं अचमर्षणसूक्तस्या चमर्षणकृ
षि रनुष्टुप्छंदो भावभृतं देवतं अश्वमे
थावभृथे विनियोगः ओं कृतं च सत्यं वाभी

हा नमसोऽपजायत नतोरात्रिजायत नतः
 समुद्रोऽर्णवः समुद्रादर्णवादेपि संवत्स
 रोऽपजायत अहोरात्राणिविदथ हिषस्य
 मिषतोवशी सूर्याचंद्रमसौ याता यथा पू
 र्वमकल्पयन् दिवंचपृथिवीं चांतरिक्षं म
 षोऽसुः ॐ संतश्चरसीति निरश्चीनऋषिः र
 नुष्टप्रब्रह्मदः आपोदेवता अपासुपस्पर्शने

पस्थानेविनियोगः ओं उद्दयंतमसस्यरि
 स्वः पश्यंतउत्तरं देवदेवत्रासूर्य मग
 न्नज्योतिरुत्तमम् ओं उद्दत्तमिति प्रस्क
 एव ऋषि गायत्रीछंदः सूर्यो देवता सू
 र्यो पस्थानेविनियोगः ओं उद्दत्तं जातवे
 दसं देवदेवहंति केतवः दृशो विष्वा यसू
 र्यम् ओं चित्रमित्यस्य कोत्स ऋषिः त्रिष्टु

सं.
८

ॐ ह्रं दः सूर्यो देवता सूर्यो पस्थाने विनियो
गः ॐ चित्रं देवाना मुदगादनीकं चक्षुर्मि
त्रस्य वरुणस्याग्नेः आश्रया वा एषि वी श्रं
न रिक्तं सूर्य आत्मा जगतस्तस्यु षश्च
ॐ तच्चक्षुरित्यस्य दध्यं गायर्वण ऋषिः रु
स्मि कच्छं दः सूर्यो देवता सूर्यो पस्थाने वि
नियोगः ॐ तच्चक्षुर्देवहितं पुरस्ता छुक्क

मुञ्चरन् पश्येमशारदःशानं जीवेमशार
 दःशानं २१ पृष्ठयामशारदःशानं प्रबुवा
 मशारदःशानं मदीनाःस्यामशारदःशानं
 भूयश्चशारदःशानात् ॐ हृदयाय नमः
 ॐ भूः शिरसे स्वाहा ॐ भुवः शिखायै वष
 ट ॐ स्वः कवचाय हुं ॐ भूर्भुवः नेत्रत्रया
 येवौषट् ॐ भूर्भुवः स्वः शस्त्राय फट् इत्यं

सं.
५

गानि विरावर्त्य ओंकारस्य ब्रह्मा ऋषिर्गी
यत्री छंदोऽग्निर्देवता सुक्लो वर्णः गायत्री
जपे विनियोगः विव्याहृतीनां प्रजापति
ऋषिर्गीयत्रुस्मिगनुष्टुप् छंदोऽस्य अग्निर्वा
यादिन्या देवता गायत्री जपे विनियोगः
गायत्र्या विष्णोर्ऋषिर्गीयत्री छंदः
सविता देवता गायत्री जपे विनियोगः

ओंतेजोसीति देवाऋषयः शुक्रंदैवजं
 गायत्रीछंदो ॐ गायत्र्यावाहनेविनियो
 गः ओंतेजोसि शुक्रमस्य मृतमसि या
 मनामासि प्रियं देवानामनामनामना देव
 यजनमसि इति गायत्र्यस्यैकपदी द्वि
 पदी त्रिपदी चतुष्पद्यपदासि नरुप
 यसे नमस्तेतुरीयाय दर्शिताय पदा

सं.
२०

य परोरजसे सावदोमित्युपस्था य अ
पथ्यानं श्वेतवर्णासमुद्दिष्टाकोशोयव
सनातथाश्वेतैर्विलेपनैः पुष्पोरलंका
रैश्चभूषिता आदित्यमंडलस्था च ब्रह्म
लोकगताथवा अक्षसूत्रयगादेदीप
सासनगतासुभा॥आवाह्यवसुषाने
नतेजोसीतिविधानतः इतिथ्यानम्

ॐ भूर्भुवः स्वः तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो
 देवस्य धीमहि धियो यो नः प्रचोदया
 त् इति जप्त्वा प्रदक्षिणी कृत्य विसर्ज
 येत् नमो विवस्वते वसन्तास्वते वि
 स्नुते जसे जगत्पवित्रेषु च ये सवित्रे क
 र्मसाक्षिणो इति सूर्यायार्च्य दानं भगव
 त्सिन्धौ नमस्वस्थानं गच्छ इति संथा प्र

सं.
११

योगः ओं भूर्भुवः स्वः तत्सवितुर्वरेण्यं
भर्गो देवस्य धीमहि धियो यो नः प्रचो
दयात् तत्सद्गम ॥

Handwritten text in Devanagari script, possibly a library stamp or administrative note, partially obscured by a large brown stain on the left side of the page.

